

Professor Skard til felts mot NRK

«Smith-saken en enestående skandale»

I programposten «Søkelys på demokratiet» i Kringkastingen igår kveld kom professor Eiliv Skard med kraftige utfall mot Norsk Rikskringkasting i forbindelse med den såkalte Victor Smith-saken. Som kjent ble Victor Smith bragt til taus-

het foran mikrofonen fordi han uttalte den overbevisning at verden trenger moralsk opprustning.

— Når jeg er bedt om å tale om demokrati i Norsk Rikskringkasting, kan jeg vanskelig unngå å

spørre hvordan Norsk Rikskringkasting selv stiller seg til demokratiets verdier, sa professor Skard. Episoden med Victor Smith var en enestående skandale, et brudd på de enkleste demokratiske prinsipper, men den reiser et enda alvorligere spørsmål: Hvor står vårt lands mest effektive meningsdannende institusjon? Hva ser den som sin oppgave i en verdenshistorisk krisetid da veldige krefter går til angrep på selve vårt livsgrunnlag? Vi lever midt i den globale idékrig som faktisk er den tredje verdenskrig. Har Norsk Rikskringkasting et klart forpliktende standpunkt til vårt folks demokratiske, moralske, kristne grunnverdier? Eller har den ikke noe standpunkt? Men en presse eller kringkasting som idag ikke vet hva den vil, den blir et bytte for krefter som meget godt vet hva de vil. Det gjelder for en institusjon som for en person, sa professor Skard: Den som ikke står for noe som helst, vil falle for hva som helst.

I sitt foredrag reiste professor Skard spørsmålet:

— Hva er grunnen til at demokratiet idag er på defensiven, truet på livet av en totalitær ideologi som fornektet alle våre høyeste verdier og som har det ene mål å erobre verden?

— Det må ha vært en svikt i fundamentene. Vi innbilte oss at demokrati er noe man kan få gratis, vi glemte at intet samfunn kan bestå og intet folk kan leve uten et felles forpliktende livsgrunnlag — det var den glemte faktor i liberalismens som i velferdsstatens demokrati. Mennesket har behov for et livsinnhold som engasjerer. Hvis dette behov ikke tilfredsstilles, da oppstår et tomrum hvor alle onde ånder kan rykke inn. De demokratiske politikere som ikke har annet å tale om enn levestandard, må ikke undres over at demokratiet ofte har liten evne til å begeistre ungdom — samtidig som totalitære ideologier vet å sette millioner på marsj.

EN VERDENSOPINION AV FRYKT —

Professor Skard understreket at kommunismen effektivt kan infiltrere på alle felter — i det økonomiske, det kulturelle, det kirkelige liv. Og professoren sa videre: Med god støtte i presse og kringkasting har den søkt å knekke nasjonenes livsmot, skape en verdensopinion av frykt, baktaler våre forbundsfeller, Amerika, Tyskland, Adenauer, undergraver respekten for det militære forsvar — og undergraver Guds autoritet i folket. Når vi tenker på hva for en hjernevask vårt folk har vært og fremdeles er utsatt for, da kan jeg for min del ikke unngå å stille et meget ubehagelig spørsmål: Hvor har vi vært hen, vi akademikere, vi som burde kunne se klart — hvor har vi vært siden vi i alle disse år har latt dette skje?

I sin konklusjon sa professor Skard at verden i alle tilfelle vil bli dyptgående forandret. — Men skal vi passivt vente på at den blir om-dannet av et politisk tvangssystem? Til dem som overveier en slik mulighet, vil jeg ut fra min dypeste overbevisning si: Der finnes en annen vei! En vei vi alle må gå.

— En fremtredende skolemenn ble for en tid siden skarpt angrepet i pressen for en bok han hadde skrevet. Han svarte og sa omtrent følgende: Kritikken har i hovedsaken rett. Jeg har tatt feil. — Jeg aner ikke hvilket livssyn som lå bak disse ord. Men det vet jeg at slike ord styrker redelighetens og dermed demokratiets sak i vårt land. Det er noe forfriskende ved real ærlighet. Det er en utfordring — til personer og til institusjoner.

EN KJEMPE — PÅ LEIRFØTTER!

Apropos Norsk Rikskringkasting: Dette folk trenger en kringkasting som ser stort på sin oppgave, som skaper ideologisk klarhet, og som gir dette folk og dets ungdom livsmotet tilbake, sa professor Skard. Da vil det bli befridd for den knugende angst. Da vil vi komme på offensiven i idékampen. Det kommunistiske system er en kjempe — på leirfotter. Kommunismen kan aldri gi det mennesket dypest trenger. Seieren tilhører en ideologi som både tilfredsstiller de dypeste behov og som utløser alle skapende evner. Den vil ikke stanse før den seier — i Moskva og i Peking, i Washington og Leopoldville, konkluderte professor Eiliv Skard.